

Dankzij EVC kunnen bewindvoerders sneller aan wettelijke opleidingseisen voldoen

Bij het EVC Dienstencentrum van RBO doorlopen momenteel zo'n zeventig beschermingsbewindvoerders een EVC-traject. Per 1 april 2016 moet deze beroepsgroep voldoen aan wettelijke kwaliteitseisen die op 1 april 2014 zijn vastgesteld. Men dient ten minste over een passend mbo 4-diploma te beschikken. Om bovendien voor benoeming in schuldbewinden in aanmerking te kunnen komen, is een passend hbo-diploma vereist of een passend mbo 4-diploma met minimaal 2 jaar werkervaring. Niet alle bewindvoerders voldeden op 1 april 2014 aan deze vereisten. Om inzichtelijk te krijgen op welke onderdelen zij voor 1 april 2016 nog moeten worden opgeleid, worden hun werkervaring, certificaten en diploma's in een EVC-traject met de nieuwe standaard vergeleken. Dankzij het ervaringscertificaat kan worden bespaard op de tijd en het geld die nog in een eventuele aanvullende opleiding moeten worden geïnvesteerd.

Heleen van Balen, directeur van het Instituut van Financiële Zorgverlening (IFZ), heeft gefungeerd als intermediair tussen de deelnemers aan het EVC-traject en het EVC Dienstencentrum. Het traject zelf is vormgegeven door het EVC Dienstencentrum in samenspraak met het in bewindvoering gespecialiseerde opleidingsinstituut Praktikos. In de aanloop naar de trajecten hebben de drie organisaties gezamenlijk voorlichtingsbijeenkomsten op verschillende locaties in Nederland verzorgd. Deelnemers zijn dan ook uit het hele land afkomstig.

Complex vak

Over het beroep van beschermingsbewindvoerder en de wettelijke vereisten vertelt Heleen van Balen: "Mensen die als gevolg van lichamelijke of geestelijke omstandigheden niet meer in staat zijn om hun financiën zelf te regelen en mensen met problematische schulden kunnen door de rechter onder bewind worden gesteld. Een beschermingsbewindvoerder draagt dan zorg voor het beheer van het vermogen en voor controle van inkomsten en uitgaven. Het is een complex vak. Je hebt te maken met een doelgroep die niet in staat is om de eigen financiën te beheren. Je treedt binnen in iemands leven en

privacy. Er ontstaat een sterke afhankelijkheidsrelatie. Je moet beschikken over financiële en juridische kennis, communicatieve vaardigheden en kennis van ethiek."

Rechtters vroegen om toetsingskader

"Tot 1 april 2014 kon iedereen zich als beschermingsbewindvoerder vestigen. De rechter moest per geval beoordelen of de bewindvoerder voldoende gekwalificeerd was. Al langere tijd gaven rechtters aan behoefte te hebben aan een wettelijk toetsingskader. Het aantal mensen dat onder bewind moest worden gesteld, is de laatste jaren sterk toegenomen. Bovendien meldden zich steeds meer ongekwalificeerde bewindvoerders aan. De branchevereniging deed zelfs de waarschuwing 'Pas op voor cowboys' uitgaan. Om uitwassen tegen te gaan en om rechtters te voorzien van handvatten om het kaf van het koren te scheiden, heeft de wetgever de opleidingseisen gedefinieerd."

Wel de competenties, niet het diploma

Wat kunt u vertellen over de mensen die nu aan het EVC-traject deelnemen? Heleen van Balen: "Het gaat onder andere om mensen die vroeger werkzaam waren in het bank- en verzekeringswezen, maar die als gevolg van reorganisaties hun baan waren kwijtgeraakt. Zij waren ooit direct na de middelbare school aan het werk gegaan en hadden bij hun werkgever allerlei opleidingen gevolgd. Zo waren zij uiteindelijk op mbo- en hbo-functies terechtgekomen zonder een formeel diploma op zak te hebben. In het kader van omscholing hebben zij bij IFZ een post-hbo-opleiding beschermingsbewindvoerder met stage doorlopen. Desondanks ontvingen zij van de rechtbank een aanschrijven dat zij niet over het per 1 april 2016 vereiste niveau beschikten. Voor deze mensen is het EVC-traject een ideale oplossing. In het verleden ben ik zelf als hbo-assessor actief geweest en heb toen gezien dat EVC de kandidaten in staat stelde tot prachtige slagen in hun ontwikkeling."

Uitkomsten tot nu toe

Over de uitkomsten van de EVC-trajecten tot nu toe vertelt Johan Klamer, coördinator van het EVC Dienstencentrum: "Het huidige niveau van de deelnemers is minimaal mbo 4. De resultaten laten zien dat de meeste van hen de competenties van mbo 4-opleidingen bijna

volledig en soms zelfs voor 100 procent kunnen aantonen. Alleen het werkproces 'Ondersteunt bij de uitvoering van trajecten werk en zorg' van de opleiding Medewerker sociale zekerheid wordt nagenoeg nooit aangetoond. Deze werkzaamheden maken namelijk niet standaard deel uit van de werkzaamheden van de bewindvoerder. Verzilvering en aanvullende opleidingen vinden plaats bij diverse roc's. Daar wordt ook getoetst op Nederlands, Engels en Rekenen; verplichte onderdelen die buiten het bestek van het EVC-traject vallen." Blijft het bij zeventig deelnemers? Johan Klamer: "Nee, zeker niet. Via IFZ en Praktikos melden zich nog steeds nieuwe kandidaten bij ons aan. Er staat natuurlijk ook enige tijdsdruk op bewindvoerders die nog niet kunnen aantonen over de juiste papieren te beschikken."

Over Heleen van Balen

Mr. Heleen van Balen is in 2009 samen met het opleidingsinstituut Praktikos gestart met de ontwikkeling van post-hbo-opleidingen op het gebied van beschermingsbewind en schuldhulpverlening. Dat heeft zich doorontwikkeld tot het geaccrediteerde Instituut van Financiële Zorgverlening (IFZ), waar zij op parttime basis directeur van is en waar zij les geeft in bedrijfsethiek. Daarnaast is Heleen van Balen directeur van het in 2002 door haar opgerichte bedrijf Commutatlo. Zij adviseert bedrijven en verzorgt workshops op het gebied van strategisch-juridisch management en doceert Governance, Risicomanagement en Compliance aan de Hanzehogeschool Groningen. Heleen van Balen studeerde HEAO-EJ aan de Hanzehogeschool Groningen en Rechten aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ook volgde zij de postdoctorale opleiding Verandermanagement en cursussen en trainingen op het gebied van management, ethiek en onderzoek. Zij werkte 10 jaar in het bedrijfsleven en 8 jaar in directiefuncties bij de Hanzehogeschool Groningen.